

A másik oldal

Kiss III alfőtörzs a Hattyas repedező járdáján lépkedve közelít munkahelye felé. Bántja a Colorlife füstje. Pedig az odáig el sem hatol. De szervezete számít a kellemetlen ingerre, s előre borzong. A kettes tömb kazánja, mikor még állt a laktanya, épp úgy ontotta a fullasztó kormot és gázokat, mint most. És senki nem foglalkozott vele. Aztán felszámolták a dandárt, az elhelyezési körleteket kiadták bérbe, majd kiprivatizálták magáncégeknek, s a Colorlife kezébe került északi rész közepén a kettes tömb továbbra is füstölt, akárcsak régen. Észrevétlenül. Amikor viszont a két tulajdonos, Porkoláb exfőhadnagy és Suszter expoltiszt, összerúgták a port, és perre meg osztozkodásra került sor, úgy esett, hogy a kazán Porkoláb Colorlife-jának része maradt, a füstje viszont mind és folyton Suszter új cégének a Colormode-nak a területére szállt. És teszi ezt most is. Suszter pereli emiatt volt tiszt- és üzlettársát. Az röhög, káromkodik, verőlegényeket emleget, és döglött patkányokat dobál át. (A patkányoknak nem ártott a rendszerváltás, azok továbbra is lakják földalatti rejteküket.) Suszter visszadobja az állati hullákat, és dob még törött üvepalackokat is. Amit aztán visszakup. Ezzel szórakoznak a volt üzlettársak. De a másik megalázására, ellehetetlenítésére való vágyuk véresen komoly. Elvégre immár egymás legfőbb vetélytársai. (Odáig viszont egyik sem ment még el, hogy a másikat az APEH-nál jelentse fel. Mert az adóhivatal komoly dolog, nem jó szórakozni vele.)

A bejárat (a volt kapuügyeletesi szoba) fölött, a vörös csillag helyén méretes felirat:

COLORMODE – DIVATOS SZÍNEK FESTÉK, BURKOLÓANYAG ÉS ÉPÍTŐANYAG KERESKEDÉS

Kiss III megáll a bejárat előtt pár méterrel. És farkasszemet néz Tigrissel. Aki egy macska. Az alfőtörzs nagyon utálja. Tigris magától megtanulta, hogyan kell kinyitni az ajtót: leveti magát az ereszről, és a kilincsere érkeve lenyomja azt. Az újságban is benne volt a csodamacska képe. Suszter kabalaállattá nyilvánította.

Kiss III előrelép, és a rohadt dög nem a kilincse veti rá magát, hanem az ő nyakában landol. Mindig ezt csinálja vele. Csak vele. És Tigris egy szent, nem hogy belerúgni, még leszidni is halálos vétek.

Suszter a dohányzóasztalra tett lábbal, hanyatt dőlve étkezik. Mióta Szegeden is megnyílt az első McDonalds, minden reggel taxi hozza neki a hamburger menüket. Farkasétvággyal falja őket. Amit viszont még a húsos zsemleknél is jobban szeret, az a nagy papírpoharakból való kólaivás, főleg, ha már kevés van az alján. Nem tud betelni a szívószálas szürcsölgetéssel. Ha látja a könyvelőlányokon a borzongást, annál nagyobbat szív.

Most egy méretes büfögéssel fogadja Kiss III-at, amit ez üdvözlésnek is vehet.

- Sánta Feri mondta, hogy beszélni akarsz velem, főnök – kezdi az alfőtörzs.
- Így igaz. Jó hírem van számodra!
- Fizetésemelés?
- Akár az is. Ha van tehetséged az ügyfélmenedzsmenthez.
- Az mi a fenét jelent?
- Kapcsolatot tartani az ügyfelekkel, meg újakat szerezni. És kiszolgálni őket.
- Eladó legyek?
- Az is.
- Hááát.... még sosem próbáltam. De ha akarod...
- És te? Te nem akarod? Nagyobb lelkesedést vártam tőled.
- Nem... hát... nem vagyok éppen ellene...
- Olyan jó örködni? Azt a sorállományúak, főleg a kopaszok csinálták régen. Te meg dirigáltál nekik, ellenőrizted őket. És most te strázsálsz. Nem derogál ez neked?

Igen, Kiss III megalázva ment ki a raktárok közé fagyoskodni. De a pénz kellett, és más ajánlatot nem kapott. Idővel építettek egy kis villanyrezsóval fűthető fülkét. Azt a gondolatot meg, hogy újonc katona módjára kell posztolnia, és küzdenie az álommal, megpróbálta elhessegetni magától. Többnyire sikerrel. Most viszont megint megsajdul sérelme.

– Nem jó örködni! Ki szereti azt?! Éjjel egyedül a telepen...

– Na, látod!

– Viszont az eladáshoz nincs tapasztalatom. Még soha senkinek nem adtam el semmit.

– Senkinek? Semmit?

Az alfőtörzs tudja, mire utal Suszter. Mielőtt a privatizáció rendszerbe foglalta és törvényesítette volna az állami tulajdon magántulajdonná transzformálását, a tisztek valósággal szét-hordták a laktanyát. Vittek és árultak mindent, ami mozgatható volt.

„Ez a balfasz ebből kimaradt volna? – kérdi magában Suszter. „Kimaradt. De hát ez a jó. Ha balfasz. Mert így most sem a saját zsebére fog játszani. Vagy legalábbis nem túlzottan.”

– Meg fogod tanulni, amit kell. Kis hízelgés, lekenyerezés. Ez a lényeg. Meg a számlázás.

– Számlázás?

– A számlázásban az a lényeg, hogy, ha csak lehet, ne legyen számlázás. Úgy kell intézni a dolgokat, hogy már menetközben kiderítsd, foglalkozik-e ezzel a vevő. Mert ha nem, és a saját maguknak építők meg felújítók ilyenek, akkor leviszed a raktárba, kiválasztjátok az árut, és mondod neki, hogy várjon a kapunál egy kicsit, mindjárt hozod a számlát. Úgyis legyinteni fog. Vagy nem legyint, de egy perc álldogálás után elmegy. Számla nélkül. És még sincs benne az az érzés, hogy mi meg akartuk úszni a számlaadást. Ha viszont kell neki számla, a vállalkozók ilyenek, mert el tudják számolni költségként a vásárlásokat, akkor ki kell deríteni, hajlandó-e összejátszani velünk. Van olyan árengedmény, ami már megéri neki, hogy ne papírozzunk, és még mi is jól jövünk ki a dologból. Puhatólózni kell óvatosan. A legfontosabb pedig kiszimatolni az APEH embereit. Idővel rá lehet érezni, ki a finánc.

– És te hogy fogod az APEH felé elszámolni a bevételédet?

– Na, ez az, amivel neked nem kell foglalkoznod! Eladónak akarlak megtenni, nem könyvelőnek.

– Értem. Elnézést.

– Menj, gondolkozz a dolgon! De ne sokáig.

– Friss csécsit? – kérdi a cégtulajdonostól távozó alfőtörzstől Juhos exhadnagy, volt kulturális tiszt, aki Suszter raktárosaként keresi az új rendszerben a kenyerét.

– Csécsi szalonnát? Van?

– Van-e? Nincs. Miért lenne? Megkérdezem tőled, kérsz-e, de nincs.

– Hát, ha megkínálsz, szívesen megköstölöm.

– Gyere, kíséj el a kettesbe!

A laktanya alakuló tere a per után Suszternek jutott. Ez azzal kecsegtet, hogy majd idővel jó pénzért ki lehet parcellázni vállalkozásoknak. Jelenleg viszont még hátrány: nagy a távolság a központi iroda és a raktárok között. És nagy terület felett kell örködni.

Juhos kósza, száradt faleveleket rugdos, dallamtalanul fütyöl, és a fejét csóválja. A szokásos világvége hangulat van rajta. Nem a régi állását sajnálja, mert az neki, bár szívesen szervezett hangversenyeket, mozikat a honvédeknek (főleg Jancsó filmeket kértek a bakák, mert azokban sok a pucér nő), csak alibi volt. Juhos első sorban mindig is írónak tartotta magát. És nem alaptalanul. Ugyanis rendszeresen jelentek meg tárcái a Magyar Néphadsereg lapjában a „Néphadsereg”-ben, s a Zrínyi Kiadó már egy válogatás kötet megjelentetését is tervezte, mikor jött a nagy összeomlás. Bár küldözgetett írásokat az újonnan alakult irodalmi fórumoknak, még csak válaszra sem méltatták. „Nem csoda! Azok csak értelmetlenségeket közölnek le. Az én megformált, szilárd eszmei tartalommal felvértezett realizmuson kirírna a sok szemét közül!” – próbálja vigasztalni magát. Hiába. Sajnálja magát, s még jobban sajnálja a magyar irodalmat, mely az ő kirekesztésével megfosztatik egy fontos alkotótól. Azért PANASZKODÁSKOR INKÁBB AZ ISMERT NEVEKET EMLEGETI.

– Felfedeznek most mindenféle korábban állítólag indexre tett írókat – mondja Juhos az alfőtörzsnek, mintha az is irodalmár lenne –, mint ez az... izé Mérei... vagy Márai... vagy ki a frász, viszont elhallgatnak olyan óriásokat, mint Illés Endre, Garasin Rudolf meg Berkes András. Mi lesz így az ifjúsággal? Kik lesznek a példaképeik? Drogos maffiózók? Áhh, megette a fene az egészet.

– Talán... talán... – mondana valami vigasztalót Kiss III, de semmi nem jut az eszébe.

Valóságos fénykoncert, míg világosság támad a raktárban. Kigyullad egy neonlámpa, még egy, aztán az egyik pislákolni kezd, majd egy másik elsötétedik, és újabb remegő és kigyúló és kihunyó égőtestek. Ez megy fél percig.

– Érzed? – kérdi végre Juhos.

– Igen. Mit?

Az alfőtörzs csak a patkányirtó szagát érzi.

– A szalonnát. Jó fokhagymás, én ide érzem.

Leülnek egy katonai térképasztal mögé, a raktáros kenyeret szel és szalonnadarabkákat vágdos. Egy befőttes lapkára helyezi őket.

– Jó étvágyat!

Az alfőtörzs arcán végigfut a mosoly az első falatra.

– Ez... ez pompás.

– Nekem mondd? Már csak ennyi örömöm maradt az életben: egy jót szalonnázni. A csécsi szalonna készítésénél a négyszer hármasszabályt kell betartani. A disznóból a tengerin, krumplin, tökön hizlalt a jó. A háromból egy sem hiányozhat. Aztán a nyers tokaszalonnát három napig kell hűtőben pácolni. A páclébe megint három dolog kell: só, fokhagyma, babérlevél. S végül három órát kell lassú tűzön abálni.

– Remek.

– Már csak jó kenyér kellene hozzá.

– Jó ez.

– Dehogyan jó! Nem lehet már rendes kenyeret kapni. Mint voltak a falusi kétkilós veknik. Jöttek ezek a „bagetták”, „fokacská” meg „csibatták”. A kutyámnak se adnám őket. A szeletelt kockakenyerekről nem is beszélve. Azok másnap már penészednek. És az ember nem törölheti meg bennük a bicskáját, mert elszakadnak. Papírkenyerek. És nincs már ehető virsli sem. Fűrészpör ízű mindegyik. És jó sör sincs. Régen csak kétféle sört lehetett kapni, de mindkettő jó volt. Most lehet húsfélét, de egyik sem éri utol a régieket. Mindtől csak izzad az ember. Vissza fogják még sírni a Kádár világot, én azt mondom!

– Már most visszasírják!

– Bár igazad lenne. Egyébként írtam erről egy verset. Meghallgatod?

A gondolatokat és az ételt csendben emésztő két embert már-már a szunyókálásban húzná a melegedő délelőtt, mikor Kiss III rácsap a térdére és vakarni kezdi hónalját. Hogy végképp magához térjen, feláll, s egy darabka szalonnát visz a raktárajtóban fekvő Tigrisnek.

– Egyél te dög! De legközelebb, ha rám ugrasz... Á, nem változol te meg. Én meg megyek – fordul a raktáros felé az alfőtörzs. Köszönöm a szalonnát.

– Hová sietsz?

– Nem sietek, de... – és Kiss III elámul, voltaképpen semmi dolga nincs. Akár maradhatna is itt. Akár ide is költözhetne. – Csak haza kell mennem.

– Hattól őrség?

– Holnap hattól. Így van most a beosztás.

– Mázlista.

– Az is lehet, hogy nem megyek többet őrségre. Suszter elvtá... szóval Suszter azt akarja, legyek inkább eladó.

– Duplán mázlista! Mivel kenyerezted le?

– Én? Igazán semmivel.

– Nem komolyan kérdeztem. Csak a méreg beszél belőlem. Mert engem meg el akar veszejteni.

– Ne túlozz!

– Ha tudnád...

Juhos hirtelen elhallgat. és riadt szemmel néz a bejárat irányába. Kiss III is odaveti fejét. Majd körbeszemplél. Senkit nem lát.

- Mi az, amit tudnom kéne?
- Semmit.
- Mondjad már!
- Nem leheet – sűgja közelebb hajolva a raktáros. – Visszamondják neki.
- De hát nincs itt senki, aki hallaná.
- Ott – és Juhos megint a bejárat felé néz.
- Nincs ott senki, mondom.
- Ott lenn.
- De hát... az csak Tigris.
- Ó! Igen ó!
- Hiszen... az csak... az csak egy macska.
- Ó. Elmondja neki Tigris, ha szidom a főnököt.

Az alfőtörzs ösztönösen hátrébb lép. Onnan vizsgálja meg a másik arcát. Őszinte riadalmat lát rajta. Nem csúfolódást vagy ugratást.

- Kimerült lehetsz. Pihenned kéne.
- Nem tudok, fáj a fejem.
- Egyben biztos lehetsz: a macska, az csak egy macska. Nem érti az emberi beszédet.

Juhos hálás tekintettel néz a bátorítóra.

- Nem érti?
- Nem bizony. Nyugodtan elmondhatod, mi a baj a főnökkel.
- Hát... Figyeltet engem, amikor megyek haza.
- Követ valaki?
- Igen. Nem tudom kicsoda. Nincs arca. És követ egy repülőgép is. Fényképeket készít rólam.
- Miért?
- Hogy elárulom-e a hadititkokat.
- Te ismersz hadititkokat?
- Nem tudom. Nem tudom milyen titkok ezek.
- Aha. Mindenképp pihenned kéne. Suszterrel meg ne foglalkozz. Amíg dolgozol, mosolyogsz rá, aztán leszarod. Ő sem foglalkozik veled.
- Suszter el akar engem veszejteni.
- Akar a fenét! Suszter egy kapitalista. Vagyis vállalkozó, ahogy most mondják. Se rosszabb, se jobb, mint a többi. Amíg kevés bérért dolgozol neki, miért bántana? Én se kedvelem különösebben... Hát igen... Suszter egy...
- Pssst! Ne is emlegesd a nevét! Mert még megjelenik.

- Juhosss! – kiáltja Suszter, és megjelenik a bejáratban. A raktáros önkéntelenül összecsapja sarkát, vigyázzállásba merevedik.

- Parancs... Jelent... Tessék Suszter elvt... főnök.
- Voltál ma a hármásban?
- A hármás raktárban?
- Ott!
- Nem voltam.
- Neeem?! Gondolkozz már az anyád...
- Nem voltam. Biztos.
- Ki sem nyitottad?
- Nem. Miért nyitottam volna?
- Ne kérdezz, az anyád mindenit, mert... Akkor a lakat sincs nálad?
- Nincs. Miért? Ja, nem... nincs. Nincs!

Suszter megrázza fejét, mintha mégsem akarná elhinni a tolakodó végkövetkeztetést. Dühös szemei vérbe futnak.

– Mert én a hármastól jövök. Nyitva volt a bejárata. A lakat sehol. És hiányzik az a nyolc raklapnyi diszperzit, amit tegnap délben pakoltak be. Rögtön a bejárat mellé. Balra.

– Igen, bepakolták. Oda. Én is ott voltam, amikor bepakolták.

– Tudom, hogy bepakolták, te marha. Nem azt kérdezem. Hanem, hogy hol van.

– Nem lehet, hogy hátrább... hogy hátrább... megnézni bentebb.

– Te elvitted oda?

– Én nem.

– Akkor megint minek kérdezel hülyeségeket? Egyébként bejártam a hármast, nincs sehol a diszperzit. Nyolc raklap. Vagyis kétszáz műanyag vödör. De kiverem belőletek, ha... Te örködtél éjfélig? – fordul hirtelen az alfőtörzs felé.

– Én.

– Mit láttál?

– Se-e... semmit...

– Figyeltél egyáltalán?

– Persze.

– Sánta Feri váltott le?

– Igen. Ő volt nyitásig.

– Juhos. Elrohansz Sánta Feriért! Tudod, hol lakik. Egy köpésre innen. A Dobó utcán. És behozod. Lódulj!

A laktanya étkezdéjét Suszter expolitikaitiszt átalakítja. A hely új funkciójára utal a felirata:

GORILLAS' ROOM BODY BUILDING – FITNESS

Bent még hiányos a padlóburkolat, a falak viszont frissen festve, élénkvörösben pompáznak. A belépőt két monumentális falfestmény fogadja. Az egyik a Trianon előtti, az ezeréves Magyarországot mutatja. Tegzes-nyilas honfoglaló vitéz tárja szét fölötte védően a karját. A térkép melletti fotórealista alkotás pedig egy hatalmas mellű és fenekű nőt ábrázol, amint hátsóját kinyomva egy speed-motorra hajol.

A tulajdonos karate ruhában (már több mint egy hónapja tanulmányozza lelkesen a keleti harcművészeteket, személyi instruktossal), de dr. Martens bakancsban áll. Ujjain boxer. A vállatásra berendeltek ágyékuk elé tett kézzel, lehajtott fejjel toporognak. Suszter bosszúálló szemmel néz végig rajtuk.

– Valamilyikötök ellopta azt a kurva festéket. Vagy hagyta ellopni. Mert balfasz, nem figyelt rendesen. Vagy mert lefizették. Tökmindegy. Ha jelentkezik a bűnös, megúszhatja verés nélkül. Na, ki volt? Senki nem jelentkezik? Gyere akkor Feri te!

– Én tényleg ártatlan... – kezdené a kiszólított a vállatós elé totyogva, de ütés kap az álla alá. Elharapja a szót és meginog.

– Még nem kérdeztem, minek pofázol?

– Főnök, én csak... – de újabb ütés éri az állát.

– Még mindig nem kérdeztelek. Most viszont kérdezlek: hol a diszperzit?

És a kihallgatott félénken hátrébb lép. Mond valamit. Nem érteni.

Suszter átlagos testalkatú, Sánta Feri meg izompacsirta. Mégis természetes, hogy Suszter átkozódik és vállat, Feri meg nyöszörög.

– Kezdjük újra: hol a diszperzit?

– Neem, nem tudom.

Hatalmas rúgást kap az ágyékába. Sánta Feri eldől. Suszter vár, míg a másik lélegzethez jut.

– Nem tudod? Jó, elhiszem. Elég, ha azt elmondod, hogyan került ki a raktárból.

– Fogalmamam... nincse...csen...

– Nyeld le a nyálad, mert nem értem, mit vartyogsz! Megvagy?

– Alázz meg, ve-erj meg, akkor sem...

– Akkor sem mondod meg?

– Akkor sem tudom... mert...
 – Mert? Mert? Tovább, ki vele! Miért nem tudod?
 Az alfőtörzs és Juhos is felkapják a fejüket.
 – Nem voltam benn. Elmentem.
 – Elhagytad az őrhelyedet? A telepet?
 – Igen.
 – és hova a jó kurva... hova... hova mentél?!
 – van itt egy diszkó. az állomással szemben.
 – te tán-ci-kál-tál munkaidőben?
 – dehogy. kiségtettem. biztonsági őr voltam ott is.
 a tulajdonos a falat támasztja. körmei árkokat vágnak a friss festésben. a hangja viszont visszafogott.
 – így már minden világos. egy őrizetlen raktárat könnyű kifosztani. csak azt nem értem, miért nem mondtad el azonnal. mire volt jó ez az egész? mire számítottál?
 ekkor megfordul, és veszett indulattal kezdi rugdosni a még földön fekvőt.

a toros belapátolása közben elmondja az alfőtörzs, milyen tervei vannak vele suszternek. felesége örömmel hallgatja. többször elismételteti vele a jó hírt. sőt, megfogja a csuklóját és a szemébe néz:
 – ma nincs a napja, de... gyere, a szeszélyes évszakok előtt még van egy kis idő! csak mosakodj meg! és ne felejtse el a fogad sem!
 – nem fogom.
 a férfi kinyitja a csapot, de nincs ereje a fogkefét kézbe venni. a víz folyik. a lefolyó bugyborékol.
 – te meg mire vársz? – nyit be az asszony és elzárja a vizet.
 – még nem mostam meg a...
 – mitől vagy ilyen sápadt? örülnöd kéne.
 – örülni? ma suszter agyba-főbe verte sánta ferit.
 – úristen! és miért?
 – eltűnt kétszáz vödör diszperzit az egyik raktárból.
 – sanyi vitte el?
 – nem. de bevallotta, hogy az éjjel elment, és őrizetlenül hagyta a telepet.
 – hova ment az a szerencsétlen?
 – valami diszkóba. kidobóemberként dolgozik ott.
 – ferit hibázott. ha nem is kellett volna megverni...
 – ferit felesége munkanélküli lett. három kiskölykük van. nem tudnak megélni, ha nem vállal plusz munkát.
 – ilyen világ van most. azért te csak mosolyogj suszterra, ha eladónak tesz. közben azt gondolsz róla, amit akarsz.
 – ferinek meg kell fizetnie a kárt. ebbe belerokkannak.
 – szegények.
 – segíteni akarok nekik.
 – hohó! álljon meg a menet! nincs felesleges pénzünk! egy garas se.
 – nem biztos, hogy ferit a hibás.
 – hogyhogy? hiszen bevallotta.
 – be.
 – hát akkor meg? vagy te is elmentél valahova?
 – én ott voltam végig az őrbődében... de... – és ekkor már könnyes szemmel sóhajt. – elaludtam. végigaludtam az őréséget.